

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

Tietohallinto
Tietoturva, sääntö
12.2.2020
Julkinen

Lapin yliopiston ICT-palveluiden käyttösäännöt

Ver- sio	pvm	Muutokset	Henkilö
1.0	13.05.2016	Dokumentti luotu	Esa Mätäsaho
1.0	13.05.2016	Käsitelty yhteistoimintaneuvostossa	
1.0	16.05.2016	Vahvistettu hallintojohtajan päätöksellä	
1.01	12.02.2020	Poistettu tiedostojen ja sähköpostien säilytysaikaa käyttöoikeuden loputtua koskeva kohta.	Esa Mätäsaho

1	ICT-PALVELUIDEN KÄYTTÖSÄÄNNÖT LYHYESTI	1
2	ICT-PALVELUIDEN KÄYTTÖSÄÄNNÖT	1
2.1	KÄYTTÖVALTUUS	1
2.2	KÄYTTÄJÄTUNNUS.....	2
2.3	KÄYTTÄJIEN OIKEUDET JA VASTUUT	2
3	MUITA MÄÄRÄYKSIÄ.....	3

1 ICT-PALVELUIDEN KÄYTTÖSÄÄNNÖT LYHYESTI

Säännöt sitovat ja velvoittavat jokaista käyttäjää.

Säännöt koskevat kaikkien Lapin yliopiston ICT-palveluiden, laitteiden, sovelluksien ja verkkojen käyttöä.

Lapin yliopisto osoittaa ICT-palveluiden käyttövaltuuden myöntämällä siihen käyttäjätunnuksen tai tuomalla palvelun saataville.

Jokainen vastaa henkilökohtaisesti kaikesta tunnuksellaan tapahtuvasta käytöstä.

ICT-palvelut on tarkoitettu käytettäväksi työtehtäviin ja opiskeluun.

Kun noudattaa kohtuutta, lakeja ja hyviä tapoja, palveluja saa käyttää myös yksityisiin asioihin.

Kaikkien tulee kunnioittaa yksityisyyttä ja tiedon omistajuutta.

Kaikki kaupallinen tai julistava toiminta on kiellettyä.

Kaikki luvaton käyttö on kiellettyä.

Käyttöä valvotaan, sääntöjen rikkomisesta on seuraamuksia.

2 ICT-PALVELUIDEN KÄYTTÖSÄÄNNÖT

ICT-palveluiden käyttösäännöt sitovat ja velvoittavat kaikkia Lapin yliopistoyhteisön jäseniä, ICT-palveluiden ja tietojärjestelmien käyttäjiä sekä Lapin yliopiston yksiköitä.

Säännöt koskevat kaikkia Lapin yliopiston laitteita, ICT-palveluita ja niiden käyttöä. Ne koskevat myös palveluita, joiden käyttömahdollisuus tai -valtuus on saatu Lapin yliopiston välityksellä. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi Lapin korkeakoulukonsernin jäsenorganisaatioiden tarjoamat palvelut tai Tieteen tietotekniikan keskuksen palvelut kuten HAKA-luottamusverkoston kautta saatavat palvelut tai Funet-tietoliikenneverkkopalvelut.

2.1 KÄYTTÖVALTUUS

Käyttövaltuus osoitetaan myöntämällä käyttäjätunnus tai tuomalla palvelu saataville

Käyttövaltuuden saaneilla henkilöillä on lupa käyttää Lapin yliopiston ICT-palveluja. ICT-palveluiden käyttösääntöjen noudattaminen on käyttövaltuuden edellytys.

- ICT-palveluiden käyttövaltuudet riippuvat käyttäjän asemasta (rooleista) ja tehtävistä Lapin yliopistossa
- henkilöllä voi olla useita rooleja samanaikaisesti.

Käyttövaltuudet ovat määräaikaaisia.

Käyttövaltuus päättyy, kun

- henkilön opiskeluoikeus Lapin yliopistoon päättyy
- henkilön työ- tai virkasuhde Lapin yliopistoon päättyy
- määräaikaiseksi myönnetty käyttövaltuus vanhenee.

Käyttövaltuutta voidaan rajoittaa, jos siihen liittyen on perusteltu epäily tietoturvallisuuden vaarantumisesta tai väärinkäytöstä.

Käyttäjän tulee huolehtia tarpeellisten henkilökohtaisten sähköpostiensä ja tiedostojensa tallentamisesta ennen ICT-palvelun käyttövaltuuden loppumista. Henkilökuntaan kuuluvan käyttäjän on siirrettävä työhönsä liittyneet viestit ja tiedostot esimiehen kanssa sovitulle henkilölle. Tämä pätee myös opiskelijaan, joka on toiminut esimerkiksi tutkimusryhmissä.

Jokaisen on itse poistettava henkilöstö- tai opiskelijaetuna kotikäyttöön lisensoidut ohjelmistot työsuhteen tai opinto-oikeuden päättyessä.

2.2 KÄYTTÄJÄTUNNUS

Käyttäjä tunnustetaan ICT-palveluissa käyttäjätunnuksen perusteella. Käyttäjätunnus on henkilökohtainen.

Jokainen vastaa käyttäjätunnuksistaan henkilökohtaisesti

Käyttäjätunnukset tulee suojata vahvalla salasanalla tai muutoin ohjeistetulla tavalla. Jos salasanan tai muun tunnisteen epäillään joutuneen väriin käsiin, salasana on vaihdettava tai tunnisteen käyttö on estettävä viipymättä.

- käyttäjätunnusta ei saa antaa toisen henkilön käyttöön
- käyttäjä vastaa kaikesta käyttäjätunnuksellaan tapahtuvasta käytöstä
- käyttäjä on taloudellisessa ja oikeusvastuussa tunnuksen käytön aiheuttamasta haitasta tai vahingosta
- toisen henkilön tunnuksen käyttö on kielletty, vaikka tämä sitä pyytäisi.

Ryhmätunnus voidaan myöntää hakemuksesta erityiseen tarkoitukseen

Ryhmätunnuksen käyttö voi vaarantaa tietojen luottamuksellisuuden. Esimerkki: työasemaluokan erityisohjelmiston vaatimia pääkäyttäjävaltuuksia varten myönnetty ryhmätunnus.

- ryhmätunnuksen hakija vastaa tunnuksen luovuttamisesta
- ryhmätunnusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty
- jokainen ryhmätunnuksen käyttäjä on vastuussa omasta tunnuksen käytöstään.

2.3 KÄYTTÄJIEN OIKEUDET JA VASTUUT

ICT-palvelut on tarkoitettu työtehtäviin ja opiskeluun

Lapin yliopiston ICT-palvelut on tarkoitettu työvälineeksi tehtäviin, jotka liittyvät opiskeluun, opetukseen, tutkimukseen tai hallintoon Lapin yliopistossa.

Yksityinen käyttö on sallittu vähäisessä määrin

Sallittua vähäistä yksityistä käyttöä ovat esimerkiksi yksityiset sähköpostikeskustelut ja verkkopalveluiden käyttäminen. Yksityinen käyttö ei kuitenkaan saa

- haitata järjestelmän muuta käyttöä, eikä
- olla ristiriidassa käytöstä annettujen sääntöjen ja ohjeiden kanssa
- käyttö vaalimainontaan tai muuhun poliittiseen toimintaan on sallittu vain Lapin yliopistovaaleissa, oppilaskunnan toimintaan liittyvien opiskelijajärjestöjen tai ammattiyhdistysten yms. toiminnassa
- käyttö kaikkeen julistavaan toimintaan on kielletty
- resurssien tarpeeton käyttö on kielletty
- kaupallinen käyttö on sallittu vain Lapin yliopiston lukuun.

Lakeja on noudatettava

Laitonta tai hyvän tavan vastaista materiaalia ei saa ladata, julkaista, välittää eikä jaella.

Jokaisella on oikeus yksityisyyteen

Yksityisyys ei kuitenkaan ulotu kaikkeen henkilön hallussaan pitämään työtehtäviin liittyvään materiaaliin.

- Opiskelijan hallussa oleva aineisto tulkitaan yksityiseksi.
- Henkilökunnan tulee pitää yksityinen aineisto selkeästi erillään työhön liittyvästä aineistosta.
  - esim. hakemistossa, jonka nimi on "Yksityinen"
  - tämä sääntö koskee myös opiskelijaa, joka on työssä Lapin yliopistolla.

Jokainen vastaa tietoturvallisuudesta

Havaituista tai epäilyistä tietoturvallisuuden puutteista ja väärinkäytöksistä tulee viiveettä ilmoittaa ICT-palvelupisteeseen: servicedesk@ulapland.fi.

- Henkilökohtaista salasanaa ei pidä koskaan kertoa kenellekään.
- Jokaisella on vaitiolovelvollisuus tietoonsa saamistaan salassa pidettävistä tiedoista.
- Muille kuuluvien tietojen urkkiminen, hyväksikäyttö, talteenotto ja levittäminen on kielletty.

Lapin yliopistolla on oikeus suoja- ja rajoittamistoimenpiteinä rajoittaa tai estää ICT-palveluiden käyttöä

Luvattoman palvelun pystyttäminen on kielletty

Lapin yliopiston tietoliikenneverkkoon saa kytkeä vain Lapin yliopiston hyväksymiä laitteita. Lapin yliopiston verkoissa saa tuottaa palveluita vain Lapin yliopiston antamalla luvalla.

Tietoturvamekanismien ohittaminen on kielletty

Mitään käyttövaltuutusta ei saa käyttää laittomaan tai luvattomaan toimintaan, kuten esimerkiksi tietoturva-aukkojen etsimiseen, oikeudettomaan salauksen purkamiseen, tietoliikenteen kopiointiin, tietoliikenteen muuttamiseen tai tietojärjestelmiin tunkeutumiseen.

Tietojärjestelmien osia tai piirteitä, joita ei ole selkeästi tuotu yleisesti käytettäväksi, ei saa käyttää. Tällaisia ovat esimerkiksi ylläpitoon tarkoitetut työkalut tai järjestelmän asetuksilla estetyt toiminnot.

Tietojen urkinta ja käyttäjien harhautus on kielletty

Älä huijaa äläkä pyri hankkimaan tietoa oikeudettomasti.

3 MUITA MÄÄRÄYKSIÄ

Voimaantulo

Nämä ICT-palveluiden käytösäännöt tulevat voimaan 16.5.2016 ja korvaavat aiemmat vastaavat säännöt. Tämän jälkeen uudet ICT-palvelut tulee toteuttaa näiden sääntöjen mukaisesti.

Muutoksenhallinta

Nämä käytösäännöt tarkistetaan tarvittaessa, jotta ne vastaavat voimassa olevia palveluita ja lainsäädäntöä. Muutostarpeesta päättää Lapin yliopiston tietohallintojohtaja.

Muutoksesta tiedotetaan vain tavanomaisten tiedotuskanavien kautta, ei henkilökohtaisesti.

Käytösäännöistä poikkeaminen

Lupa käytösäännöistä poikkeavaan toimintaan voidaan myöntää vain kirjallisen hakemuksen perusteella ja perustellusta syystä. Luvan poikkeamaan voi myöntää Lapin yliopiston tietohallintojohtaja. Luvassa voi olla ehtoja, rajoituksia ja lisävastuita.

Valvonta

Käyttö sääntöjen valvonnasta vastaa Lapin yliopiston tietoturvapäällikkö yhdessä Lapin korkeakoulukonsernin palvelukeskuksen IT-palvelujen kanssa sekä työnjohdollisesti esimiehet kukin osaltaan. Sääntörikkomukset käsitellään voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti.

Sääntöjä päivitetään tarvittaessa. Päivitystarvetta seuraa tietoturvapäällikkö.

Lisätietoja

ICT-palveluja koskevat säännöt ja ohjeet ovat luettavissa Lapin yliopiston [www-sivuilla](#).